ספר הקנה — נוסח הגט

נוסח הגט.

נוסח הגט ועתה שמע נוסח הגט בששי בשבת בשלשה ועשרים יום לירח אייר (מלשון גרש ירחים) שנת פלוני בריאת עולם למנין (בי' אחת) שאנו מנין (חסר ו') כאן, במקום פלוני העומד כו' (וידקדק בקריאה הניקוד של העומד) מתא דיתבא על נהר פ' ועל נהר פ' (ואפי' מאה יכתבם ויקרא הד' בשבא ובדגש הכל כפי הניקוד לא ישנה כלל), ועל מי מעינות (בחד יו"ד מעינות, וידקדק בקריאתה הע' חטף וכל הניקוד כהלכתו), אנא יצחק (וידקדק בניקוד), המכונה פב"פ העומד היום כאן במקום פ', מתא דיתבא על נהר פ', ועל נהר פ', ועל מי מעינות (הע' בחטף), (צביתי י' בין ב' לת') ברעות (בלא י' בין ב' לר') (וידקדק הקריאה שלא יעיד שקר בקריאתו), אניסנא ושבקית ופטרית ותרוכית יתיכי (תרגום של אותך) ליכי אנת (תרגום של את) אנתתי (בלא י'), רבקה בת פלוני המכונה פלונית בת פלוני העומדת (ו' בין ע' למ"ם) היום כאן במקום פ' מתא דיתבא על נהר פ' ועל נהר פ' ועל מי מעינות, דהוות אנתתי מן קדמת דנא (מקף מן עם קדמת) וכדו (פי' ועכשיו) פטרית ושבקית ותרוכית (כאן צריך להקדים פטרית אבל לעיל הקדים שבקית), די תיהוויין (ג' יודי"ן וי' בין ת' לה') רשאה ושלטאה בנפשיכי (מלא י' בין ש' לכ') (וגם יזהר לקרותו בניקודו), למהך להתנסבא (בה' ולא בא' לאתנסבא) לכל גבר (חטף קמץ) די תיצביין (ג' יודי"ן וי' בין ת' לצ'), ואנש (הו' במעמד וא' בחטף סגול), לא ימחא בידיכי (הכל בי'), מן יומא דנן ולעלם (קריא ד' ברפה, והרי (הי' בפתח) את מותרת (בו') לכל אדם (חטף קמץ), ודן (בלא י' פי' וזה) די יהוי ליכי מנאי (בלא י' בין מ' לנ') והקריאה יהא המ' בחיריק והנ' בפתח ודגש והא' בחיריק), ספר תרוכין (בלא י' בין ת' לר' והו' ארוך לא עשאו כמשפט פסול, ואגרת (בלא י'), שבקין (בלא י' בין ש' לב'), וגט פטורין (בלא י' בין פ' לט' ופ' חירק ודגש).

כדת משה וישראל ע"כ נוסח הגט.

ואוי להם לדיינים היושבים שם והגט פסול ולאו אדעתם מחסרון ידיעתם ורוב גאוותם אע"פ שהלשון הזה נראה שהוא הרחבת לשון חלילה חלילה כי כולו קבלו משה מפי הגבורה, ובהאי לישנא אל תמירהו מצד הגלות פן יהרס העם ונפל ממנו רב, לכן יש לחוש על שמו ושם עירו ושמה ושם עירה כל ספק שיש להם לכתבו לתת עדות שזה הפירוד לה לבדה, ולהאריך הווי"ן הנזכרים כי מתארכין והולכין ונמשכים עד כנ"י להורות כי היא קשורה ואין זו הדוגמא מגעת שם, ואם לא האריכן פגלן אף כי הם ווי"ן כמשפט, וגם ידקדק בקריאה לקרותו בדקדוק כמשפט ויחזור לקרותו אפי' מאה פעמים עד שיקראנו כענינו וכדת משה וישראל שיטה אחת לבדה, ואם נכתב גט אחד בעיר אחת וכתבו עוד אחר באותה העיר ואין השני כראשון הנה הא' הורס את חבירו ותועבת ה' גם שניהם ע"כ יזהר שלא להוציא לעז על הראשונים, וי לכם עמי הארצות תועבת השם הפוסקים

בגיטין וקדושין ואינכם יודעים טיב גירושין וקדושין וטיב ממש הוא השורש שלהם וחשבון תתנו לפני השם.

ובענין זה ראו חז"ל ואמרו עתיד אליהו לטהר כל הממזרים ובאמת הכי הוא דא"כ לא הנחת מקום לישראל שבגלות, שהארורים בקלי קלות כותבין גיטין אוי לנפשם שהחריבו את ישראל לגמרי בבא להם נפשות עזות וקשות מצד הגיטין ושוכנים אלו באלו ומתגלגלים והכל א', וראיתי בעיני שהגט נכתב לשמה ולא נחתם לשמה נפסל מגדולי הדור ומי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו להתפאר בלימוד במשאו ובמתנו לומר שהוא יודע מעניני גיטין וקידושין ואינו יודע כי לא יאכל תפל מבלי מלח, התמצא עדים כשרים או עיר שאין בה ספק או האותיות מתוקנות כמשפטן, דע בני שכל דיני גיטין כדיני ס"ת הם דכתיב וכתב לה ספר ואלולי שפשט המנהג שלא לזיין האותיות היינו מצריכין זיון באותיות ובוודאי אם היו בקיאים בזיון שלא לקלל היינו מצריכין, כתבו בדפוס פסול עד שיכתוב בקולמוס ויעשה מעשה בגוף האות, וגם דע לך שאם נפל דיו מקולמוס בתוך נ' ונעשה פ' או בד' ונעשה ה' או שנעשית המ' פתוחה סתומה או הסתומה פתוחה הגט פסול ואין לו תקנה ע"י חיקוק, וזהו שארז"ל חק תוכות פסול, וגם לא יכתוב על מחק כתב פסול, וגם צריך לכתוב בגט הרי את מותרת לכל אדם, א"ל רבי יכתוב הרי את משלחת ממני והרי את מותרת לכל אדם א"ל מסתמא אחר שמתירה הרי היא משולחת, ודע שצריך לקרות הגט קודם נתינה ואחר נתינה, קראו אחר נתינה ולא קודם כשר קודם ולא אחר יש לחוש בחילוף, ודע בני שאם מסר מודעא אע"פ שביטל אינו מועיל הביטול ההוא שהרי במודעא נתבטל הגט וגט שבטלו שלא לגרש בו פסול ע"כ יש לשמרו מתחלת הכתיבה עד שינתן לה, ואל תאמר שמא ביטלו קודם שנכתב הגט שאותו הביטול אינו פוסל הגט גט מקושר: